

## Over bezwaar, zienswijzen en handhavingsverzoeken

Indien u het niet eens bent met aangekondigde bouw-, sloop- of kapactiviteiten bij u in de buurt, dan leest u hieronder welke stappen u kunt nemen.

- Ga eerst na in welk stadium de plannen zich bevinden. Is er al een omgevingsvergunning aangevraagd of afgegeven of moet eerst het omgevingsplan worden aangepast?
- Het is mogelijk dat voor bouwactiviteiten eerst een **wijziging van het omgevingsplan** nodig is. Bijvoorbeeld wanneer woningen worden ontwikkeld op een locatie die de bestemming 'natuur' heeft. U kunt dit in de gaten houden via de website van uw gemeente of via [www.officiëlebekendmakingen.nl](http://www.officiëlebekendmakingen.nl). Op wijzigingen van omgevingsplannen kunt u een zienswijze indienen nadat de voorgenomen wijzigingen (**ontwerpbesluit**) ter inzage zijn gelegd. Zie voor meer informatie '**Zienswijze**' hieronder.
- Voor sloop- of bouwactiviteiten moet altijd een **omgevingsvergunning** worden afgegeven door de gemeente. Via de website [www.officiëlebekendmakingen.nl](http://www.officiëlebekendmakingen.nl) kunt u controleren of er een omgevingsvergunning is aangevraagd of verleend. Pas nadat de vergunning daadwerkelijk is verleend, kunt u bezwaar maken. Hiervoor kunt u alle stukken opvragen bij de gemeente. U heeft 6 weken de tijd om schriftelijk bewaar te maken. Zie voor meer informatie '**Bezwaar**' hieronder.
- Indien een activiteit mogelijk negatieve gevolgen heeft voor de **natuur** (doden of verstoren van beschermde diersoorten/nesten/eieren of stikstofdepositie op Natura2000-gebieden) dan moet de initiatiefnemer vóór aanvang van de activiteit een natuurtoets (quickscan) laten verrichten om negatieve gevolgen uit te sluiten. Als uit dit onderzoek blijkt dat negatieve gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, dan moet een **omgevingsvergunning voor Flora en Fauna-activiteit** (onthefing) worden aangevraagd bij de provincie. Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om dit onderzoek uit te (laten) voeren. Er wordt geadviseerd om dit te laten doen door een ecologisch bureau dat aangesloten is bij het Netwerk Groene Bureaus. Wees kritisch op deze onderzoeken:
  - o In een "Quickscan Flora en Fauna" ("**natuurtoets**") wordt de bouwlocatie beoordeeld op de aanwezigheid van en effecten op beschermde plantensoorten en diersoorten en hun eieren en nesten, beschermde natuurgebieden en beschermde houtopstanden. Effecten op provinciaal beschermde gebieden zoals het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone kunnen ook onderdeel zijn van de natuurtoets. Indien sprake is van significante aantasting van de kernwaarden van deze gebieden, moet mogelijk een apart onderzoek naar de gevolgen voor deze gebieden worden uitgevoerd.
  - o Als uit de natuurtoets blijkt dat er beschermde soorten aanwezig zijn, moet soortgericht onderzoek worden uitgevoerd. Als uit soortgericht onderzoek blijkt dat aantasting van beschermde soorten niet kan worden uitgesloten, is een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteit nodig van de provincie. Er moeten dan mitigerende en/of compenserende maatregelen worden genomen door de initiatiefnemer. Mitigatie betekent dat negatieve effecten zo veel mogelijk worden verminderd om schade te beperken. Compensatie betekent het vervangen van verstoord of vernietigd leefgebied. Leefgebieden zijn bijvoorbeeld: verblijfplaatsen, foerageergebied en/of belangrijke migratieroutes. Onderdeel van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteit is het opstellen van een activiteitenplan met mitigerende en/of compenserende maatregelen. Ook moet in dat plan worden onderbouwd wat de effecten zijn op de staat van instandhouding van de relevante beschermde soorten. In een alternatievenafweging moet worden

aangetoond dat alternatieven zijn afgewogen om zo min mogelijk schade op de beschermde soorten te veroorzaken, en waarom het gekozen pad in dit opzicht de juiste optie is. Tot slot moet worden onderbouwd dat er sprake is van een in de wet genoemd belang, zoals woningbouw.

- Activiteiten in de buurt van **Natura-2000 gebieden** zoals de Veluwe.
  - o Voor activiteiten binnen een straal van 25 km van één of meerdere Natura 2000-gebieden moet altijd een **AERIUS-berekening** (stikstofberekening) worden uitgevoerd. Daaruit blijkt of, en hoeveel, stikstof neerslaat op Natura 2000-gebieden. Gespecialiseerde bureaus kunnen deze onderzoeken uitvoeren. Is er geen sprake van een toegenomen stikstofneerslag ten opzichte van de referentiesituatie, dan zijn significante gevolgen door stikstof uitgesloten en is geen vergunning nodig. Er wordt zowel gekeken naar de stikstofdepositie die wordt veroorzaakt door de bouw- en sloopwerkzaamheden als naar de stikstofdepositie die wordt veroorzaakt tijdens de gebruiksfase (bewoning).
  - o Is er wel sprake van toename en zijn negatieve effecten op het Natura 2000-gebied als gevolg hiervan niet uit te sluiten? Dan is aanvullend onderzoek nodig (**passende beoordeling**). Als het gaat om een kleine toename, kan met een voortoets worden bekeken of significante gevolgen alsnog kunnen worden uitgesloten, bijvoorbeeld door te salderen. Als via **salderen** negatieve gevolgen voor de beschermde natuur kunnen worden uitgesloten, hoeft geen omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Vanwege recente rechterlijke uitspraken zijn de vereisten voor salderen aangescherpt, waardoor het op dit moment vrijwel onmogelijk is om een natuurvergunning te krijgen op basis van salderen.
- **Participatie**
  - o De aanvrager van een omgevingsvergunning moet bij de aanvraag aangeven of aan participatie is gedaan en zo ja, hoe de aanvrager aan participatie heeft gedaan en wat de resultaten zijn. Participatie bij de aanvraag van een omgevingsvergunning is dus niet verplicht. Bij een buitenplanse omgevingsactiviteit (BOPA) is dit wel verplicht. Als de aanvrager bij zo'n aangewezen geval niet of onvoldoende aan participatie heeft gedaan, kan het college de aanvraag buiten behandeling laten. Wel moet het college de aanvrager de gelegenheid geven het gebrek te herstellen:  
<https://iplo.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/omgevingsplanactiviteit/buitenplanse-omgevingsplanactiviteit/bopa-participatie/>
- **Bezwaar**
  - o Bent u het niet eens met een verleende omgevingsvergunning (besluit)? Dan kunt u, als u belanghebbende bent, bezwaar indienen bij het bevoegd gezag dat de vergunning heeft verleend. Dit kan binnen 6 weken na het verlenen van de vergunning. U bent **belanghebbende** als u zelf de vergunning heeft aangevraagd, wanneer u in de buurt van de voorgenomen activiteit woont (meestal binnen 200 meter) of wanneer u een stichting bent met een statutair belang. Verleende vergunningen worden bekendgemaakt op: <https://www.officielebekendmakingen.nl/>. Beargumenteer zo goed mogelijk waarom u bezwaar maakt (wat klopt er volgens u niet in het besluit). Vergeet niet de datum en uw naam en adres in het bezwaar te vermelden. Als u dit vergeet, wordt uw bezwaar mogelijk niet in behandeling genomen. Indieners van bezwaarschriften moeten vrijwel altijd door het bevoegd gezag in de

gelegenheid worden gesteld om hun bezwaar mondeling toe te lichten. Hiervoor worden hoorzittingen gehouden voor een **onafhankelijke bezwarencommissie**. Als de commissie het bezwaar toekent, moet het bevoegd gezag het besluit aanpassen en een nieuw besluit nemen (beslissing op bezwaar). Als de indiener het nog steeds niet eens is met dit nieuwe besluit, dan staat beroep open bij de rechtbank, en daarna eventueel hoger beroep bij de Raad van State.

- **Zienswijze**

- Bent u het niet eens met een voorgenomen **omgevingsplanwijziging** (ontwerpbesluit) dat ter inzage is gelegd, dan kunt u, als u belanghebbende bent, binnen de aangegeven termijn een zienswijze indienen. Beargumenteer zo goed mogelijk waarom u een zienswijze indient (wat klopt er volgens u niet in het besluit). Vergeet niet de datum en uw naam en adres in de zienswijze te vermelden. Als u dit vergeet, wordt uw zienswijze mogelijk niet in behandeling genomen.  
Het bevoegd gezag reageert vervolgens op de zienswijze in een reactienota (vaak zijn er meerdere zienswijzen die worden gebundeld in één reactienota). Het bevoegd gezag kan besluiten om het ontwerpbesluit aan te passen naar aanleiding van de zienswijzen. Bent u het niet eens met het aangepaste besluit, dan kunt u direct in beroep bij de Raad van State. Tegen de uitspraak van de Raad van State is geen hoger beroep mogelijk.
- Voor sommige complexe omgevingsvergunningen wordt ook de zienswijzeprocedure en niet de bezwaarprocedure gevolgd. Of u bezwaar of een zienswijze kunt indienen en langs welke weg staat altijd duidelijk aangegeven bij de bekendmakingen: <https://www.officielebekendmakingen.nl/>

- **Handhavingsverzoek**

- Heeft u aanwijzingen dat activiteiten (bouw, sloop, houtkap, snoei, graafwerkzaamheden enz.) zonder de benodigde vergunningen of niet volgens de regels worden verricht, dan kunt u een handhavingsverzoek indienen bij het bevoegd gezag dat de vergunning had moeten verlenen (provincie of gemeente).  
Het bevoegd gezag is verplicht om te handhaven als er voldoende aanwijzingen zijn dat sprake is van een overtreding en u belanghebbende bent. Op Internet vindt u diverse voorbeelden van handhavingsverzoeken. Beschrijf de situatie zo exact mogelijk en ondersteun uw verzoek indien mogelijk met bewijsmateriaal zoals foto's of een verklaring van een expert. Vergeet niet de datum en uw naam en adres in het handhavingsverzoek te vermelden. Als u dit vergeet, wordt uw verzoek mogelijk niet in behandeling genomen.